

BİLİM KÜLTÜR VE EĞİTİM

Ârâf'ta Buluşmak: Mantık, Matematik ve Felsefe Sempozyumu Yeniden Başlıyor

Mantık, matematik ve felsefenin kesişiminde doğan güçlü bir akademik gelenek, on dört yıllık aranın ardından yeniden canlanıyor. Bu kez Efes-Selçuk'ta "Ârâf" temasıyla düzenlenecek sempozyum, kesinlik ile belirsizlik arasında insanı, bilgiyi ve düşüncenin sınırlarını disiplinlerarası bir tartışmaya açıyor.

Prof. Dr. Emel Yavuz
(İstanbul Kültür Üniversitesi,
Matematik ve Bilgisayar Bilimleri Bölümü,
e.yavuz@iku.edu.tr)

Aristoteles'in yürüdüğü yollarda, MÖ 4. yüzyıldan beri düşüncenin rüzgârını taşıyan antik Assos'ta, 2003 yılında denizin sesine akademik tartışmaların karıştığı hayal edin. Assos'ta başlayan ve Foça'nın sularında yankılanarak devam eden on yıllık akademik bir gelenek, uzun bir sessizliğin ardından yeniden canlanıyor.

Kaosu, sonsuzluğu, olasılığı, evrimi, dili ve üniversitelerin geleceğini sorgulayan bu devasa düşünce yolculuğu on dört yıllık bir aranın ardından rotasını Efes'in eşsiz tarihiyle yüklü Selçuk'a çeviriyor. İstanbul Kültür Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi olarak **Mantık, Matematik ve Felsefe Sempozyumu** serisini yeniden başlatmanın heyecanını yaşıyoruz.

Bir Vizyonerin İzinden

Bu hikâyeyi Türkiye'nin yetiştirdiği en kıymetli bilim insanlarından merhum **Prof. Dr. Erdal İnönü**'nün adını anmadan anlatamayız. Fizikçi kimliğinin ötesinde, Türkiye'de bilimin ve entelektüel kültürün yeşermesi için ömrünü adanmış bu değerli bilim insanı, sempozyum serisinin ilham kaynaklarından birisidir.

Mantık, matematik ve felsefenin tek bir çatı altında birbirini besleyerek tartışıldığı bu platform zihinsel alışkanlıklar kazanabilmenin ön koşulu olan kültürel birikimi sağlama gibi büyük bir amaca hizmet ediyor. Bu üç disiplin soyut yapılarına karşın hiçbir zaman birbirinden bağımsız var olmamıştır. Öklid teoremlerini ispat ederken aslında felsefe yapıyordu. Leibniz hem sonsuz küçükler hesabını geliştirdi hem de evrenin mantıksal yapısını sorguladı. Bertrand Russell matematiği mantığa indirgemeye çalışırken felsefenin en derin sularına daldı.

Sempozyumun geçmiş on yılına damga vuran en kıymetli özelliği, akademik dünyayı kapalı bir fildişi kule olmaktan çıkarıp doğrudan topluma kucak-

laştırması. Gece düzenlenen gözlem şenlikleriyle teleskoplarla gökyüzünün incelenmesi ve uzman astronomlardan bilgilerin alınması bu etkinliği adeta açık bir üniversite işlevine kavuşturdu.

Disiplinlerin Sınırlarında Gezinmek

Her Eylül ayında farklı bir tema etrafında toplanan bu akademik buluşma Türkiye'nin bilim ve düşünce dünyasında disiplinlerarası olmayı başaran platformlardan biri oldu. Bu on yıllık serüvende 400'ü aşkın bildiri sunuldu, yüzlerce değerli akademik çalışma farklı pencerelerden değerlendirildi ve beyin fırtınaları gerçekleştirildi. Assos'tan Foça'ya uzanan bu süreçte "**Mantık, Matematik ve Felsefe**" (2023) "**Kaos**" (2004), "**Sonsuzluk ve Görelilik**" (2005), "**Olasılık**" (2006), "**Bilim ve Sanat**" (2007), "**Evrim**" (2008), "**Toplum, Bilim, Teknoloji ve Etik Değerler**" (2009), "**Bilim, Felsefe ve Sanatta Postmodern Yaklaşımlar**" (2010), "**Düşüncenin İletişim Aracı Olarak Edebiyat, Bilim, Sanat ve Felsefe Alanlarında: Dil**" (2011) ve "**Üniversite, Üniversitemiz, Üniversite Nereye?**" (2012) temalarıyla sempozyum serisi bilim, felsefe ve sanat dünyasına önemli katkılar sundu.

Her tema yalnızca matematikçilerin ya da yalnızca filozofların değil fizikçilerin, sanatçıların, edebiyatçıların, sosyologların, arkeologların aynı masaya oturduğu zengin bir tartışma ortamı yarattı ve bu çoğulculuk, sempozyumu benzerlerinden ayıran en güçlü özelliği oldu. Zira bilimsel, düşünsel ve toplumsal sorunlara ancak farklı disiplinlerin penceresinden bakılarak, disiplinlerarası yaklaşımlarla yetkin çözümler bulunabilir.

Ârâf: Belirsizliğin Tam Ortasında

Şimdi bu güçlü entelektüel mirası Selçuk'a taşıyarak serinin on birinci buluşmasını "**ÂRÂF: Belirsiz Kesinlikler, Kesin Belirsizlikler Arasında İnsan ve Bilgi**" teması etrafında gerçekleştiriyoruz. **1-3 Ekim 2026** tarihlerinde düzenlenecek olan **XI. Mantık, Matematik ve Felsefe Sempozyumu, İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi** koordinatörlüğünde, **Selçuk Belediyesi ve Türk Matematik Derneği-MAD Projesi** iş birliğiyle hayata geçiriliyor. Düşünce tarihi 0 ve 1 arasındaki mutlaklığın pe-

Mantık, Matematik ve Felsefe XI. Ulusal Sempozyumu

"ÂRÂF:

Belirsiz Kesinlikler, Kesin Belirsizlikler
Arasında İnsan ve Bilgi"

Tarih

1-3 Ekim
2026

Yer

Selçuk
İzmir

<https://mmf2026.iku.edu.tr>

şinde koşarken kuantum mekaniğiyle, Gödel'in eksiklik teoremiyle ve bulanık mantıkla sarsıldı. Kesinlik sandığımız hakikatlerin temelinde belirsizlikler, belirsizlik gördüğümüz kaosun içinde ise deterministik kesinlikler yattığını keşfettik. Ârâf ne tam olarak "evet" in konforu ne de "hayır" in netliğidir. O, düşüncenin eşiği, kararsızlığın estetiği ve paradoksların yurdudur. Bu yüzden sempozyum yalnızca matematiksel ispatların, mantıksal formüllerin ve analitik felsefenin sınırları içinde kalmayı reddetmekte. "Ârâf" kavramının sunduğu bu zengin eşik sosyolojinin toplumsal belirsizliklerinden psikolojinin zihinsel çatışmalarına, tarihin dilsiz bırakılmış gri alanlarından dilbilimin anlamsal kaymalarına kadar tüm sosyal ve beşerî bilimler için son derece verimli bir tartışma zemini sunmakta. Aynı şekilde, estetiğin ve yaratıcılığın doğası gereği her zaman bir "Ârâf" ta duran tüm sanatçıları ve edebiyatçıları da bu diyalogun ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz.

Bu eşiz buluşmaya düşünce dünyamızın çok kıymetli iki ismi **Prof. Dr. Ahmet Aslan** ve **Prof. Dr. Kaan H. Ökten** çağrılı konuşmacı olarak vizyon katacaklar.

Sempozyum mekânı ise temasına kusursuz bir fiziksel eşik oluşturan **Selçuk Efes Kent Belleği Merkezi**. 19. yüzyılın son çeyreğinde "Reji Ambarı" olarak inşa edilen, Cumhuriyet döneminde Tekel binası olarak kullanılan bu görkemli taş yapı katmanlı tarihiyle geçmiş ile geleceğin kesinlik ile belirsizliğin tam ortasında duran bir zaman kapsülü.

Yeni Bir Entelektüel İnşaya Davet

Hakikati, sınırları, ihtimalleri ve paradoksları dert edinen tüm akademisyenleri, araştırmacıları, düşünürleri ve sanatçıları bu geniş entelektüel çatı altında buluşmaya çağırıyoruz. Kabul edilen bildirilerin tam metinleri kalıcı bir bilimsel mirasa dönüşmesi amacıyla uluslararası statüde bir yayınevi tarafından e-kitap formatında yayımlanacaktır.

Bildiri özeti için son gönderim tarihi 30 Haziran 2026 olarak belirlenmiştir. Assos'ta başlayan ve Foça'da demlenen düşünce rüzgârı Selçuk'ta yeniden esiyor. Bu kez hep birlikte Ârâf'tan konuşacağız.

Sempozyum hakkında bilgi: <https://mmf2026.iku.edu.tr> | mmf@iku.edu.tr | 0(212) 498 41 41

T.C.
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ

ÜNİVERSİTE KÜLTÜR'DÜR